

— at høde paa, hvad der ved en Tilfældighed var flet til Skade for Højskolen, og at give en ekstraordinær Bevilling. Derved har jeg ikke haft nogen Betænkelighed, og jeg har derfor tiltraadt Ændringsforslaget, da det i Folkethinget fremtraadte som fremsat af hele Finantsudvalget. Noget anderledes har det derimod tilliet sig med Hensyn til den anden Bevilling. Det er en Bevilling til Fortsættelse af en Højskole. Jeg skal erkjende, at det er ganske særlige Omstændigheder, der her have været tilstede. Det var en Højskole i Nærheden af København, som styredes af en Mand, der offrede ikke blot sin Tid og sine Kræfter, men ogsaa Pengemidler i et formaals Hensigt, som i højeste Grad interesserede ham, og som han arbejdede for med den største Udholdenhed. Jeg kan nu nævne ham her, det var Nodens Højskole. Forstanderen bortfaldtes pludselig fra denne Virksomhed, og imidlertid havde et ikke ringe Antal unge Mænd, der ønskede at studere, uagtet de vare i en nogen fremrykket Alder, knyttet sig til denne Skole, og der var ydet dem den Understøttelse til deres Ophold ved denne Højskole, som Ministeriet af en Konto paa Finantsloven er istand til at yde. Ved Forstanderens Død opstod en Vanskelighed for Skolens Fortsættelse, men det blev fra alle Sider anset ønskeligt, at der maatte gives Leilighed til, at denne Skole kunde afslutte den Virksomhed, som her var begyndt. Nu har der viist sig Leilighed til her i København at stifte et Lokale tilstede og faae Skolen forsat der paa samme Maade som hidtil, for en stor Del ved de samme Lærere, som tidligere havde arbejdet der. Man har da foreslaaet en Understøttelse dertil, som ikke er meget betydelig, nemlig 4,500 Kr., og disse ydes under en saadan Form, at der har været en Garant for, at Skolen virkelig kan fortsætte og afslutte for den tilstaaede Bevilling. Der er hidtil ikke skjendt jeg efter Lov af 8de Marts 1856 ikke kan anse det for at ligge udenfor de Formaal, som ere satte Skolefondene ved Tilskud af Sorø Akademi, ydet Bidrag til Oprettelsen af saadanne Skoler eller Bidrag til Fortsættelsen af saadanne Skoler som den, der her er Tale om, og jeg har derfor ikke været uden Betænkelighed ved det Tilskud, her ydes. Forslaget herom er imidlertid fremsat paa en saadan Maade, at jeg tror, man kunde berolige sig med, at enhver Udsigt til, at der herfra skulde drages nogen Analogi, er affaaeren. Jeg har imidlertid alligevel ikke villet tiltræde Forslaget og ikke kunnet tiltræde, at det blev vedtaget. Det er, som sagt, fremsat af hele Finantsudvalget, og da jeg maa erkjende, at der er Meget, der taler for, at denne Understøttelse gives, har jeg ikke reist nogen bestemt Modstand derimod. Hvad Sagen i dens Almindelighed angaar, og om det er rigtig, at Regjeringen i det Hele tager Initiativet i saa-

danne Sager, henviser jeg ganske til, hvad min høitærede Kollega, Justitsministeren, har udtalt.

Den fungerende Formand: Jeg vil blot indstyre den Bemærkning, at, da det var meget magtpaaliggende, at de Førstebehandlinger, der idag staa paa Dagsordenen, kunde fremmes, saa er det efter Forhandling mellem Finantsministeren og mig anset for rigtig i alt Fald at give Thinget Leilighed til at forhandle om disse Sager, uagtet den Mulighed kunde forudses, at Finantsministeren var nødsaget til i det andet Thing at være tilstede ved Behandlingen af Forslaget til Lov om Understøttelse til Skabelste i Frederikssted paa St. Croix. Jeg har saa meget mindre haft nogen Betænkelighed, i alt Fald foreløbig, ved at lade disse Sager behandle, som den høitærede Justitsminister er tilstede efter Samraad med Finantsministeren.

Bloug: Jeg er fuldstændig enig med det ærede 2det kongevalgte Medlem i, at det ingenlunde er en ligegyldig Sag, om Forslaget til en Bevilling fremtræder som Udvalgets eller som Ministerens. Jeg tror virkelig ikke, at Ministeren bør stille sig anderledes end enten at optage den og saa lade den fremkomme under sit Navn eller ogsaa bestemt modfatte sig den; thi ellers vil man mere og mere komme over i den Illusion, som det ses af de offentlig førte Forhandlinger, at flere leve i, at Bevillingsmagten ligger hos Finantsudvalget i Folkethinget, og det er af Vigtighed, at denne Illusion ikke forvæges og fortsættes, men at det skjønnes, at Bevillingsmyndigheden ligger hos Regjeringen og Rigsdagen tilfammen, og at Regjeringens Godkendelse er lige saa nødvendig for, at Statens Penge kunne gives ud, som Rigsdagens Samstemning i, at de udgives. Jeg skal forøvrigt ikke indlade mig paa nogen af de enkelte Bevillinger, som ere fremkomne ved Udvalgets Initiativ. Angaaende de to, som den ærede Minister sidst omtalte, skal jeg bemærke, at, saavidt jeg veed, er det dog noget Nyt, at man giver en Bevilling til en Højskole, som endnu ikke er oprettet eller oprettes først i dette Aar. Man pleier formentlig at afvente Skolens Oprettelse, inden man giver Statsunderstøttelse, og saavidt jeg skjønner af offentlige Besjendtgørelser, er den af Fru Zahle oprettede Skole først nu til Mai eller i hvert Tilfælde først i afvigte Winter bleven oprettet. (Ministerens for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Nei, den er bleven flyttet.) Naa, den er altsaa bleven flyttet fra et Sted til et andet, det gjør ganske vist en Forskjel. Det, der imidlertid gjør det muligt ikke at gjøre Indvendinger mod disse — som jeg tror — ikke regelmæssige Elementer i denne Tillægsbevillingslov, det er, at vi til vor glædelige Overraskelse finde en overordentlig stor Bevilling